

گفت و گوی صبا با سید عباس میر هاشمی دبیرکل پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی

جامعه نیاز به نقد و نقادی علمی و هنری دارد

پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر با رویکرد هنر خلاق، وحدت بخش، امید آفرین، هویت مند در قالب «هنر متعالی برای مردم» منتشر شد، این جشنواره با نمایش آثار منتخب در بخش طوبای زرین (رقابتی)، بخش ویژه با موضوع قلعه‌ها (رقابتی) و بخش تجسم هنر ویژه استان‌ها (غیررقابتی) - مشارکت کیوریتورها و گالری داران، بهمن ماه امسال در تهران و سایر استان‌های کشور برگزار شد. آثار منتخب پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر از هفتم بهمن در نگارخانه‌های ممیز، خیال، خیال شرقی، آیین و نگارخانه ملی موسسه فرهنگی هنری صبا به نمایش گذاشته شد. آیین اختتامیه پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر نیز ۵ اسفند ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد. دبیری این دوره از جشنواره را سیدعباس میر هاشمی به عهده داشته است. در ادامه گفتگوی خبرنگار صبا را با دبیرکل پانزدهمین جشنواره فجر می‌خوانید.

فره‌مند ناظریان
گفت و گو

بسیار تاثیر گذار و مثبتی در این حوزه بوده‌ایم، اما بنا به دلایلی از جشنواره هفتم تا پانزدهم دوستانی که دست اندر کار این جشنواره بوده‌اند ترجیح داده‌اند که این رویداد به صورت ملی برگزار شود، اما در دو سال اخیر با مطالعاتی که در این حوزه انجام شده است به این جمع بندی رسیده‌ایم که این جشنواره می‌تواند از زمین پس به صورت بین المللی هم در سطح جهانی حضور داشته باشد و فکر می‌کنم باید زمینه‌های لازم برای این مهم فراهم شود تا مجدداً جشنواره هنرهای تجسمی را به صورت بین المللی برگزار کنیم.

یعنی احتمال این ممکن می‌رود که در سال آینده این جشنواره به صورت بین المللی برگزار شود؟

پیشنهاد بنده بر این قواسمست که این امر شدنی شود، اما متولیان فرهنگی و برگزار کنندگان هستند که باید تصمیم نهایی خود را در این زمینه اتخاذ کنند که جشنواره در گستره ملی برگزار شود یا بین المللی؟ چرا که برگزاری جشنواره بین المللی ساز و کار متفاوت تری نسبت به ملی دارد و از طرفی اعتبارات مورد نیاز آن نیز متفاوت است. اما به هر حال تصمیم گیرندگان با توجه به دو دوره نهایی برگزار شده این جشنواره و افقی که در آن به وضوح دیده شده است، می‌توانند تصمیم مناسب تری را در این حوزه بگیرند، با توجه به اینکه برگزاری جشنواره در سطح بین المللی می‌تواند آورده‌های بسیار خوبی را برای هنرمندان و هنرهای تجسمی کشور داشته باشد.

در چند رشته و شاخه به این جشنواره اثر ارسال شده است؟

بخش اصلی این جشنواره طوبای زرین بوده است که پذیرای آثار هنرمندان در ۸ رشته شامل؛ رشته‌های تصویرسازی، حجم (مجسمه)، سرامیک و چیدمان، خوشنویسی، طراحی گرافیک، عکاسی، کارتون و کاریکاتور، نقاشی، نگارگری بوده است که پس از بررسی و رای گروه‌های تخصصی داوری به نمایشگاه راه یافته و از میان آثار منتخب، آثار برگزیده در اختتامیه مشخص و معرفی می‌شوند.

انتخابی در نمایشگاه، تفاوتی با سال‌های گذشته نداشت، و استقبال خوبی را از سوی هنرمندان تجربه کرد در مجموع ۸۶۰۰ اثر از ۴۰۰۰ هنرمند از تمام استان‌های ایران به دبیرخانه جشنواره، اثر ارسال کردند که از این میان ۴۰۰ اثر در نمایشگاه در بخش رقابتی حضور داشتند، و ۳۰۰ اثر هم در بخش غیر رقابتی در نمایشگاه به معرض دید عموم قرار گرفتند. در مجموع ۷۰۰ اثر در هر دو بخش در موسسه فرهنگی و هنری صبا وابسته به فرهنگستان هنر به نمایش گذاشته شدند. که در مجموع میانگین آثار آرسالی و انتخابی سال گذشته در همین تعداد بود.

با توجه به سابقه درخشان تان در دبیری و برگزاری جشنواره هنرهای تجسمی و تسلطی که در این حوزه از هنر دارید، پیشرفت‌های هنری این رشته را در ایران نسبت به آثار شاخص جهانی در چه سطحی می‌دانید؟

هر چند که همواره بحث آموزش در هنرهای تجسمی با مشکلات و خدشه‌های زیادی همراه بوده، اما خوشبختانه این آموزش‌ها توانسته رشد دهنده و تاثیر گذار در این رشته باشد. البته بخشی از این رشد چشمگیر وابسته به استعداد علاقه‌مندان این شاخه هنری است اما در مقایسه این آثار در جهان باید اذعان داشت که خلاقیت‌های این مرزوبوم از نظر ماهوی در تفاوت با هنر جهان است چرا که هنرمندان ما ریشه‌های محکمی در شاخه‌های هنری آمیخته با فرهنگ ایرانی مانند نگارگری و خوشنویسی دارند که در جهان تقریباً بدون رقیب است. اما پویایی این شاخه‌ها در طول این سال‌ها نسبت به سال‌های گذشته همواره احساس شده است.

چرا جشنواره هنرهای تجسمی با این حجم از آثار پربار بین المللی برگزار نمی‌شود؟

جشنواره هنرهای تجسمی در دوره‌های سوم تا هفتم به صورت بین المللی برگزار شده است، که اتفاقاً در همین دوره‌ها شاهد پیشرفت‌های

سیدعباس میر هاشمی، عضو شورای سیاستگذاری اولین تا ششمین جشنواره بین المللی هنرهای تجسمی فجر و همچنین دبیر کل ۴ دوره از جشنواره بین المللی هنرهای تجسمی فجر نیز بوده است. همچنین تجربه حضور در هیأت مؤسس «انجمن فارغ التحصیلان عکاسی» و «انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس» را داشته است. او این روزها علاوه بر مشاور مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی وزارت ارشاد در واحد پژوهش انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس دغدغه‌های خود را دنبال می‌کند.

پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی ایران امسال با چه رویکرد و هدف گذاری فرهنگی کار خود را آغاز کرده است؟

«هنر متعالی برای مردم» که ریشه در مفهوم «هنر برای مردم» دارد را عنوان رویکرد این دوره از جشنواره برگزیدیم، چرا که در حال حاضر هنر باید برای مخاطب به عنوان یک شکل قابل درک و قابل هضم در بیاید که مردم آئینه‌ای تمام نما از وجوه خود را در آن ببینند با همین پیوند جشنواره بر اساس سیاست گذاری‌هایی شورای جشنواره کار خود را در جشنواره پانزدهم با رویکرد هنر متعالی برای مردم شروع کرد آثار آرسالی به دبیرخانه این دوره از جشنواره هم به تناسب با موضوعات آزاد از میان تمامی مضامین و مفاهیم ملی، اخلاقی، محیط زیستی، قومیتی و... بود که با توجه به این رویکرد باز و روشن، مسلماً هر هنرمندی برگرفته از دغدغه‌های ذهنی و مفهومی به خلق اثر پرداخته و آن را در اثر خود در شمایلی بدیع خلق و انعکاس داده بود. این دوره از جشنواره در دو بخش رقابتی و غیر رقابتی برگزار شده بود و هنرمندان در هر دو بخش آثار خود را برای حضور در جشنواره ارسال کرده بودند.

میزان استقبال هنرمندان هنرهای تجسمی از جشنواره امسال نسبت سال‌های گذشته را چگونه ارزیابی کرده‌اید؟

جشنواره امسال، مشابه سال‌های گذشته در بخش آثار آرسالی و